

ՕԳՏԱԿԱՐ ԿՈՆՏԱԿՏԱՅԻՆ ՏՎՅԱԼՆԵՐ

Խնդրում ենք նկատի ունենալ, որ ստորև բերված ծառայությունները համապատասխան հաստատությունների և կազմակերպությունների կողմից ապաստան հայցողներին և քաղաքացիություն չունեցող անձանց տրամադրվում են անվճար:

«Ն տարածքային կառավարման և զարգացման նախարարության Միգրացիոն ծառայություն»

Միգրացիոն ծառայությունը քննում է ապաստան ստանալու մասին դիմումները և որոշումներ է կայացնում Հայաստանի Հանրապետությունում ապաստան ստանալու մասին դիմումների վերաբերյալ:

Հեռ. +374 60 27 50 25, +374 60 27 50 34
Հասցե՝ 0037, Երևան, Կարապետ Ուլենցու փող. 31
Էլեկտրոնային փոստ՝ smsasylum@gmail.com
Կայքէջ՝ www.smsmta.am

«Ն մարդու իրավունքների պաշտպան (օմբուդսմեն)»

Պաշտպանը հանդես է գալիս որպես անկախ պետական պաշտոնատար անձ, ով հետևում է պետության, տեղական ինքնակառավարման մարմինների և պաշտոնատար անձանց, ինչպես նաև հանրային ծառայությունների բնագավառում գործող կազմակերպությունների կողմից մարդու իրավունքների և ազատությունների պահպանմանը: Պաշտպանը նպաստում է նաև խախտված իրավունքների և ազատությունների վերականգնմանը:

Հեռ. +374 10 53 76 51 Թեժ գիծ՝ 116
Հասցե՝ 0002, Երևան, Պուշկինի փող. 56ա
Էլեկտրոնային փոստ՝ ombuds@ombuds.am
Կայքէջ՝ www.ombuds.am

«Ն փաստաբանների պալատի հանրային պաշտպանի գրասենյակ»

Հանրային պաշտպանի գրասենյակը տրամադրում է անվճար իրավաբանական օգնություն, այդ թվում՝ ապաստան հայցողներին, փախստականներին, Հայաստանի Հանրապետությունում ժամանակավոր պաշտպանություն ստացած անձանց, մարդկանց թրաֆիքինգի (Մարդկանց թրաֆիքինգի հարցերով հանձնաժողովի կողմից որպես զոհ ճանաչվելու պայմանով) և խոշտանգման գրիերին, ինչպես նաև այն անձանց, ովքեր հնարավորություն չունեն դատական և այլ հանրային մարմիններում իրենց իրավունքների և ազատությունների պաշտպանության համար օգտվել իրավաբանական ծառայություններից:

Հեռ. +374 10 60 07 14
Հասցե՝ 0010, Երևան, Չափյան փող. 7-2, 2-րդ հարկ
Էլեկտրոնային փոստ՝ pashpan@advocates.am
Կայքէջ՝ www.advocates.am

«Ն արդարադատության նախարարության քրեակատարողական ծառայություն»

Քրեակատարողական հիմնարկում գտնվող ապաստան հայցողները կարող են դիմել քրեակատարողական հիմնարկի վարչակազմին՝ խնդրելով իրենց դիմումն ուղղել Միգրացիոն ծառայություն: Քրեակատարողական հիմնարկի վարչակազմը պարտավոր է ապաստան հայցողին հայտնել նրանց օրինական իրավունքներն ու պարտավորությունները: Հարցազրույցը և ապաստան հայցողների կողմից ներկայացված բոլոր տեղեկությունները գրանցվում և փոխանցվում են Միգրացիոն ծառայություն:

Թեժ գիծ՝ +374 10 44 22 73
Հասցե՝ 0061, Երևան, Արշակունյաց պողոտա 63
Կայքէջ՝ www.ced.am

«Ն Հայաստանի Հանրապետությունում Միավորված ազգերի կազմակերպության Փախստականների հարցերով գերագույն հանձնակատարի (ՄԱԿ ՓԳՀ) ներկայացուցչություն»

ՄԱԿ ՓԳՀ-ն մշտադիտարկում է Միգրացիոն ծառայության կողմից ապաստան ստանալու մասին դիմումների քննությունը և անհրաժեշտ աջակցություն է մատուցում՝ ապահովելով ապաստանի տրամադրման որակյալ ընթացակարգեր: ՄԱԿ ՓԳՀ-ն լրացնում է ապաստան հայցողների, փախստականների և տեղահանված անձանց տարրական կարիքների բավարարման ուղղությամբ ձեռնարկվող կառավարության ջանքերը և իր գործընկերների հետ համատեղ ծրագրերի միջոցով նպաստում առողջապահության, կրթության և զբաղվածության բնագավառներում աջակցության հետ կապված բացերի լրացմանը:

Հեռ. +374 91 41 53 87; +374 10 54 59 37 (ներքին՝ 117)
Հասցե՝ 0010, Պեյրոս Աղամյան փող. 14
Էլեկտրոնային փոստ՝ armyepri@unhcr.org
Կայքէջ՝ www.un.am/hy/agency/UNHCR
Ֆեյսբուկ՝ https://www.facebook.com/UNHCRArmenia/

«Ն Միգրացիայի միջազգային կազմակերպություն (ՄՄԿ)»

ՄՄԿ-ն նպաստում է միգրացիայի մարդասիրական և կանոնավոր կառավարմանը, ինչպես նաև միգրանտների մարդու իրավունքների արդյունավետ պահպանմանը և անհրաժեշտության դեպքում համագործակցում համապատասխան այլ միջազգային կազմակերպությունների հետ՝ դյուրացնելով փախստականների, տեղահանված անձանց, միգրանտների և միջազգային միգրացիոն ծառայությունների կարիք ունեցող այլ անձանց կամավոր վերադարձը և վերաինտեգրումը:

Հեռ. +374 10 58 56 92
Հասցե՝ 0010, Պեյրոս Աղամյան փող. 14
Էլեկտրոնային փոստ՝ IOMArmenia@iom.int
Կայքէջ՝ www.iom.int/countries/armenia

ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ԹԵՐԹԻԿ

Քրեակատարողական հիմնարկներում ապաստան հայցողների համար

Երևան 2018

Հայաստանում ապաստան հայցելու իրավունք

Մարդու իրավունքների համընդհանուր հռչակագիր

«Յուրաքանչյուր որ հետապնդումից այլ երկրներում ապաստան փնտրելու և այդ ապաստանից օգտվելու իրավունք ունի» (14-րդ հոդվածի 1-ին մաս)

ՀՀ Սահմանադրություն

«Քաղաքական հետապնդման ենթարկվող յուրաքանչյուր որ ունի Հայաստանի Հանրապետությունում քաղաքական ապաստան հայցելու իրավունք» (54-րդ հոդված)

«Ոչ որ չի կարող արտաքսվել կամ հանձնվել օտարերկրյա պետությանը, եթե իրական սպառնալիք կա, որ տվյալ անձը կարող է այդ երկրում ենթարկվել մահապատժի, խոշտանգման, անմարդկային կամ նվաստացնող վերաբերմունքի կամ պատժի» (55-րդ հոդվածի 1-ին մաս)

Ո՞՛Վ Է ՀԱՄԱՐՎՈՒՄ ԱՊԱՍՏԱՆ ՀԱՅՅՈՂ

- Օտարերկրացին, ով գտնվում է իր քաղաքացիության կամ մշտական բնակության երկրից դուրս և դիմում է Հայաստանում ապաստան ստանալու համար, հանդես է գալիս որպես ապաստան հայցող՝ նախքան ապաստան ստանալու մասին նրա դիմումի վերաբերյալ վերջնական որոշում կայացնելու պահը:
- Դուք կարող եք դիմում ներկայացնել Միգրացիոն ծառայություն, եթե.
  - ✓ ունեք ռասայական, կրոնական, ազգային, սոցիալական որոշակի խմբի պատկանելության կամ քաղաքական հայացքների համար հետապնդման ենթարկվելու հիմնավոր երկյուղ կամ
  - ✓ ձեր կյանքը, անվտանգությունը կամ ազատությունը վտանգված են համընդհանուր բնույթի բռնության, արտաքին հարձակման, ներքին հակամարտությունների, մարդու իրավունքների զանգվածային խախտումների կամ հասարակական կարգի լուրջ խախտումների այլ հանգամանքների հետևանքով:

ՈՐՊԵՍ ԱՊԱՍՏԱՆ ՀԱՅՅՈՂ՝ ԴՈՒՔ

- չեք ենթարկվում քրեական կամ վարչական պատասխանատվության Հայաստանի Հանրապետության տարածք ապօրինի մուտք գործելու համար;
- չեք արտաքսվում կամ հանձնվում օտարերկրյա պետությանը, եթե կա իրական սպառնալիք, որ Դուք կարող եք այդ երկրում ենթարկվել մահապատժի, խոշտանգման, անմարդկային կամ նվաստացնող վերաբերմունքի;
- իրավունք ունեք բնակվել ապաստան հայցողների ժամանակավոր տեղավորման կենտրոնում՝ այնտեղ սենյակների առկայության դեպքում;
- իրավունք ունեք անվճար օգտվել գրավոր և բանավոր թարգմանության ծառայություններից;
- իրավունք ունեք ստանալ անվճար իրավաբանական օգնություն, ինչի համար պետք է դիմեք Հանրային պաշտպանի գրասենյակ (տես կոնտակտային տվյալները);
- իրավունք ունեք դիմել Մարդու իրավունքների պաշտպանին, եթե կարծում եք, որ Ձեր իրավունքները խախտվել են պետության, տեղական ինքնակառավարման մարմինների կամ պաշտոնատար անձանց, ինչպես նաև հանրային ծառայությունների բնագավառում գործող կազմակերպությունների կողմից;
- իրավունք ունեք դիմել Հայաստանում ՄԱԿ ՓԳՀ-ի Ներկայացուցչություն, ինչպես նաև Միգրացիայի միջազգային կազմակերպություն:

- Դուք պետք է հայտնեք ապաստան հայցելու Ձեր մտադրության մասին ՔԿՀ-ի վարչակազմին, որն էլ այնուհետև կուղղի Ձեր ապաստանի դիմումը Միգրացիոն ծառայություն (ՄԾ):
- Ապաստան ստանալու մասին դիմումը կարելի է ներկայացնել Հայաստանի Հանրապետության տարածք ապօրինաբար (առանց պատշաճ ճամփորդական փաստաթղթերի) մուտք գործելու դեպքում: Նման իրավիճակներում Դուք պետք է դիմեք ՔԿՀ-ի վարչակազմին և անհապաղ տեղեկացնեք Հայաստանի Հանրապետությունում ապաստան հայցելու Ձեր մտադրության մասին, եթե արդեն չեք դիմել պետական այլ մարմիններին (սահմանապահներին, ոստիկանություն, Միգրացիոն ծառայություն):
- Դուք կարող եք ՔԿՀ-ի վարչակազմի միջոցով դիմում ուղղել ՀՀ-ում փաստաբանների պալատի հանրային պաշտպանի գրասենյակ՝ խնդրելով Ձեզ տրամադրել անվճար իրավաբանական օգնություն:
- Դուք պետք է մասնակցեք իրավասու պետական մարմինների, այդ թվում՝ ՔԿՀ-ի վարչակազմի կողմից անցկացվելիք հարցազրույցին:
- ՄԾ-ն ապաստան ստանալու մասին դիմումը քննարկում է այն գրանցելուց հետո՝ եռամսյա ժամկետում և կարող է երկարաձգել այդ ժամկետը մինչև երեք ամիս ժամանակով, բացառությամբ օրենքով նախատեսված արագացված ընթացակարգերի կիրառման դեպքի:
- Հարցազրույցի ժամանակ Ձեր կողմից ներկայացվող տեղեկությունները ոչ մի դեպքում չեն հաղորդվում Ձեր երկրի իշխանություններին կամ որևէ երրորդ կողմին:
- Դուք պետք է հետևեք ՀՀ օրենսդրությանը: